

Mateřská škola a Základní škola Ostopovice,
okres Brno-venkov, příspěvková organizace
Školní 18, 664 49 Ostopovice

Mateřská škola Ostopovice

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Název: POHÁDKOVÉ EKOHRANÍ

OBSAH:

- I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE
- II. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY
- III. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ
 - a) Věcné vybavení
 - b) Životospráva
 - c) Psychosociální podmínky
 - d) Organizace
 - e) Řízení mateřské školy
 - f) Personální zajištění
 - g) Spoluúčast rodičů
- IV. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ
- V. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
 - Filozofie školy
 - Vzdělávací cíle
 - Vzdělávací záměry
 - Koncepční cíle
 - Metody, prostředky a formy vzdělávání
 - Vzdělávací nabídka
 - Environmentální zaměření
- VI. VZDĚLÁVACÍ OBSAH
 - Integrované bloky a jejich charakteristika
- VII. EVALUAČNÍ SYSTÉM

ŠVP byl projednán a schválen na pedagogické poradě konané dne 4. 9. 2012
Zpracovala: Bc. Ivana Bláhová a kol. MŠ
Vydal: Mgr. Petr Juráček

I. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

Platnost dokumentu: 2012 - 2016

Od 1. 1. 2003 se mateřská škola stala součástí právního subjektu
Mateřská škola a Základní škola Ostopovice, okres Brno – venkov,
příspěvková organizace,
Školní 18, 664 49 Ostopovice.
IČO: 71000453

Ředitel: Mgr. Petr Juráček,
www.zsostopovice.cz.
Zřizovatelem školy je obec Ostopovice.

Vedoucí učitelka mateřské školy: Bc. Ivana Bláhová
E-mail: msostopovice@centrum.cz
Telefony: třída Myšky - 547 354 881
třída Ježci – 547 357 075
třída Žabky – 547 357 076
vedoucí stravování – 547 211 325

II. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

„MŠ a ZŠ středem obce“

Jsme příměstská komunitní škola, která je otevřená dobrým vlivům velkoměsta, ale dokáže využít tradice a zvyky Ostopovic a rodinné atmosféry školy.

MŠ především spolupracuje s rodiči a prarodiči dětí, v rámci společných aktivit se ZŠ spolupracuje s místními spolky a zapojuje se do společných projektů.

Mateřská škola je trojtřídní. Nyní je hygienou povolena kapacita na 73 dětí. Obědy se do školy dováží firmou ze školní jídelny.

Personální zajištění: 6 kvalifikovaných učitelek, 1 školnice, 2 pomocné kuchařky (chystání svačinek a výdej obědů) a 1 vedoucí stravování.

Název ŠVP – „Pohádkové ekohraní“ - napovídá zaměření na environmentální výchovu a ochranu přírody přiměřeně věku dětí, v rámci dalšího vzdělávání spolupracujeme s environmentálním zařízením Lipka, jsme v celostátní síti škol Mrkvička – síť mateřských škol se zájmem o ekologickou výchovu.

V zahradě plánujeme prvky přírodní zahrady – jezírko, vyvýšený záhon na pěstování zeleniny, bylinkovou skalku, vrbové stavby, vodní tobogán, pošlapový chodník, suchou zídku apod.

K vycházkám využíváme rozmanité okolí Ostopovic – rybník Šelše, les a přírodní divadlo Nad šelší, les a hřiště U třech bříz, pole a kopec Na slepičce, louku U staré dálnice, přírodní hřiště u cesty na Nebovidy, chatovou oblast se zahrádkami, pole za vesnicí kolem cesty Bosonožská.

Motto ŠVP – „ Vyprávěj – já to zapomenu, ukaž mi to – něco si zapamatuji, nech mě to udělat – já to pochopím.“ - zdůrazňuje náš záměr vzdělávat děti praktickými a činnostními aktivitami.

Výstavba MŠ byla zahájena koncem 70. let 20. stol. a budova měla být postavena v akci Z. Pro nedostatečný počet brigádníků převzaly a dokončily v roce 1985 stavbu Pozemní stavby Brno. Provoz MŠ byl zahájen 7. 10. 1985, přijato bylo 46 dětí do dvou tříd. V letech 1995-2002 byla mateřská škola jednotřídní, poté do roku 2012 opět dvoutřídní s počtem 56 dětí. Od roku 2004 byla budována zahrada s přírodními prvky, v roce 2009 byla oceněna Nadací Veronica.

V roce 2010 a 2011 proběhla nákladná rekonstrukce budovy školy a školky ve dvoře areálu.

V opravené budově je přízemí vyhrazené MŠ s kapacitou 73 dětí, 1. a 2. patro je vyhrazené ZŠ. Třídy jsou tvarovány do půlkruhů, které jsou doplněny ve dvou třídách terasami na zahradě. Budova se postupně bude vybavovat novým nábytkem. Vytápění školy je zajištěno tepelným čerpadlem země voda (pět vrtů, každý o hloubce 120m). Dešťová voda je využívána ke splachování. Díky izolačním vlastnostem je stavba považována za energeticky úspornou stavbu kategorie B. Zahrada a okolí školy se bude upravovat dle připravovaného projektu.

III. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

a) **Věcné vybavení:**

- současný stav:

- MŠ má takové prostorové uspořádání, které vyhovuje skupinovým i individuálním činnostem dětí.
- Zdravotně hygienické zařízení jsou zdravotně nezávadné.
- Některé hračky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a ukládat. Jsou průběžně obnovovány a doplňovány.
- Dětské práce jsou přístupné rodičům na nástěnkách v šatně nebo ve třídách.
- Máme možnost využívat hřiště a tělocvičnu v místní Sokolovně.
- Zahrada je zatím pouze zatravněná.

- cíle:

- Vybudovat zahradu s přírodními a herními prvky.
- Zakoupit dětský nábytek.

b) **Životospráva:**

- současný stav

- Dětem je poskytována 3x denně plnohodnotná a vyvážená strava, obědy se dováží.
- Je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne dítěte v MŠ, mezi podávanými pokrmami jsou dodržovány vhodné intervaly.
- Děti nejsou do jídla nuceny, jsou přesvědčovány k ochutnání jídla.
- V MŠ je zajištěn pravidelný režim dne, který je flexibilní, takže umožňuje činnosti dětí přizpůsobit potřebám a aktuální situaci.
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku (zpravidla 2 hod. dopoledne), vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší či jiné přírodní překážky.
- Dobu odpočinku se snažíme upravit dle individuální potřeby dětí. Dětem s nižší potřebou spánku jsou nabízeny klidné činnosti na lehátku (prohlížení knížek).
- Všichni zaměstnanci školy respektují individuální potřeby dětí, reagují na ně a pomáhají v jejich uspokojování.
- Učitelky zatěžují děti vždy přiměřeně, v rámci jejich možností, děti mají možnost relaxovat v odpočinkovém koutku třídy.

- cíle:

- Zakoupit novou myčku do výdejny jídla.
- Zajistit pestřejší svačiny.

c) **Psychosociální podmínky:**

- současný stav:

- Učitelky se snaží vytvářet dětem takové prostředí, aby se zde cítily spokojeně, jistě a bezpečně, respektují individuální potřeby dětí.
- Všechny děti mají ve škole stejná práva, možnosti i povinnosti.

- Učitelky se snaží o nenásilnou komunikaci s dětmi, navozují vzájemný vztah důvěry a spolupráce, seznamují děti s jasnými pravidly chování ve skupině.
- Učitelky rozvíjí v dětech citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost a vzájemnou pomoc a podporu.
- V práci s dětmi převažuje pozitivní hodnocení a pochvala, učitelky učí dítě nebát se, důvěřovat si a pracovat samostatně.
- Učitelky se dostatečně věnují vztahům ve třídě, nenásilně tyto vztahy ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany).
- Učitelky umožňují adaptaci s možností účasti rodičů.

- cíle:

- Zlepšit akustiku – vytvořit klidné prostředí pro individuální práci s dětmi.

d) Organizace:

- současný stav:

- Poměr spontánních a řízených činností je v denním režimu vyvážený.
- Děti mají možnost účastnit se činností v malých i velkých skupinách.
- Je uplatňován individuální adaptační režim.
- Učitelky se plně věnují dětem, jejich vzdělávání, reagují na aktuálně změněné potřeby, na tempo dětí.
- Učitelky využívají aktivizujících a činnostních metod a motivaci.
- Hra je hlavní činnost dítěte.
- Režim dne je nastaven, ale není závazný, je na učitelce, jak si ho přizpůsobí k plánovaným aktivitám či potřebám dětí.
- Ctíme tradice, vytváříme programy pro předškoláky týkající se témat multikultury, ekologie, zdraví, protidrogové prevence (přiměřeně věku i pro mladší děti)
- Vedeme ESS – pomáháme rodičům při rozhodování v otázkách školní zralosti.

- cíle:

- Místo pro soukromí učitelek, pro individuální rozhovory s rodiči.
- Nábytek na pomůcky ve třídách

e) Řízení mateřské školy:

Řízení školy - Dle organizačního řádu řídí komplexně školu ředitel školy.

Vedoucí učitelka MŠ má kompetence a pravomoci vymezené v náplni práce a určené vnitřními směrnicemi a pověřenými ředitele školy.

- současný stav:

- Řízení MŠ je založené na důvěře, toleranci a respektu k sobě navzájem. Všechny učitelky mají svůj podíl zodpovědnosti za chod školy (viz kompetence v příloze ŠVP).
- Vzájemná informovanost probíhá na poradě vedoucích pracovníků a na pedagogických poradách (čtvrtletně). Názory učitelek jsou respektovány, probíhají diskuze, závěry jsou výslednicí domluvy (ne nařízení).
- Pedagogický sbor pracuje jako tým, který se vzájemně podporuje, důvěřuje si, zve ke spolupráci rodiče, má vypracovaný informační systém.

- Povinnosti, pravomoci a úkoly učitelek jsou jasně vymezeny (viz náplň práce a kompetence v ročním plánu)
- Vedoucí učitelka MŠ vypracovává ŠVP ve spolupráci s ostatními učitelkami, opírá se o předchozí analýzu a evaluační činnosti, z jejichž výsledků vyvozuje závěry pro další práci.
- MŠ spolupracuje se ZŠ, se Sdružením rodičů a přátel školy, s odborníky na řešení výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

-cíle:

- Více pochopení o specifických potřebách MŠ ze strany vedení školy a zřizovatele

f) **Personální zajištění:**

- současný stav:

- Učitelky mají odbornou kvalifikaci (1 učitelka studuje VŠ, obor předškolní pedagogika), aktivně se sebevzdělávají (využívají dobře vybavenou knihovnu s odbornou literaturou a časopisy).
- Učitelky pracují na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel, pracují profesionálně.
- Specializované služby jsou zajišťovány ve spolupráci a příslušnými odborníky (logoped, speciální pedagog, dětský psycholog, dětský lékař).

- cíle:

- Maximálně využívat vzdělávacích seminářů.
- Doplnovat si vzdělání - viz. kariérní plán.

g) **Spoluúčast rodičů:**

- současný stav:

- Mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra, vstřícnost, ochota spolupracovat.
- Rodiče mají možnost podílet se na dění v MŠ, mohou dle svého zájmu vstupovat do her svých dětí, mohou se spolupodílet na plánování.
- Rodiče jsou pravidelně informováni o dění v MŠ (nástěnky, www stránky, sms a emailové zprávy), dle potřeby či zájmu jsou informováni o prospívání a individuálních pokrocích jejich dětí.
- Učitelky se ohleduplně, důvěrně a taktně domlouvají s rodiči o společném postupu při vzdělávání a výchově dětí, chrání soukromí rodiny.
- Učitelky nabízí rodičům poradenský servis a možnost zapůjčení odborné literatury.
- Rodiče se ochotně zapojují do akcí MŠ (nabízí pomoc brigádnickou-zahrada, materiální, přispívají na nákup hraček a pomůcek-vánoční nadílka, připravují občerstvení na pravidelné tvořivé dílny, pomáhají při organizaci podzimní a jarní burzy.).

IV. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Zápis dětí do MŠ probíhá v dubnu příslušného roku. O přijetí rozhoduje ředitel školy dle kritérií.

Doba provozu MŠ je stanovena na třídní schůzce s rodiči (konec srpna) dle skutečné potřeby rodičů – předběžný průzkum je zjišťován v dotazníku u zápisu.

Vnitřní uspořádání školy – do MŠ je hlavní vchod společný se ZŠ, v MŠ je pak společná šatna pro všechny tři třídy a jeden vchod do společného prostoru před třídami, kam vstupují rodiče při předávání a vyzvedávání dětí. Třída předškoláků je ze dvou částí (herna a třída), nemá samostatnou umývárnu a WC, děti chodí dle určeného pravidla do tříd mladších dětí.

Do jednotlivých tříd děti zařazujeme podle věku vzhledem k uspořádání a vybavení tříd, bereme přitom ohled na přání rodičů, především u sourozenců.

Ve třídě Žabky (předškoláci) máme zpracované náročnější ekoprojekty, pořádáme společné akce se ZŠ - především s první třídou, což umožňuje plynulý přechod do ZŠ, vedeme edukativně-stimulační skupinky v prostorách 1. třídy, nabízíme školu v přírodě, máme zpracované projekty Zdravé dýchání-veselé pískání a Správná řeč-předpoklad úspěšného školáka.

Ve třídě Ježci máme projekt Jóga pro děti a ve třídě Myšky máme projekt pohybově-rytmické cvičení.

Třídy jsou účelově uspořádány na pracovní a herní centra, ve kterých se děti dle zájmu realizují. Děti si hračky samy mohou brát a uklízet, podílejí se svými výtvary na výzdobě prostředí.

Je ponechán i prostor pro pohybové aktivity dětí.

V MŠ je zaveden denní řád, který dle potřeby lze přizpůsobit aktuálním situacím, přáním dětí, úvaze učitelky nebo počasí. Rodiče mohou v adaptačním období s dětmi (dle domluvy) pobývat ve třídě.

Třídy úzce spolupracují, nedílnou součástí programu jsou tradice, které plánujeme společně. Společně také chystáme oslavu narozenin všech dětí v příslušném měsíci a veškeré mimořádné dny a akce pro děti a rodiče.

V. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Motto:

„Vyprávěj-já to zapomenu, ukaž mi to-něco si zapamatuji, nech mě to udělat-já to pochopím!“

Hlavním východiskem pro tvorbu ŠVP je RVP PV. Naší snahou je vybavit dítě klíčovými kompetencemi potřebnými pro další vzdělávání. K tomuto naplnění využíváme různorodé vzdělávací nabídky, vycházíme z potřeb dětí.

Filozofie školy:

Klademe důraz na:

P – prožitek
O – osobnost
H – hravost
Á – adaptaci
D – důvěru
K – komunikaci
O – odbornost
V – vlídnost
É – empatii

E – experiment
K – kreativitu
O – originalitu
H – hudebnost
R – radost
A – akčnost
N – nápaditost
Í - integraci

Vize:

- Chceme být dětem partnery při hře, zábavě a činnostech, které k dětství patří.
- Chceme, aby z dětí byly jedinečné osobnosti a ne sobečtí jedinci.
- Chceme, aby děti pochopily, že jsou nedílnou součástí našeho světa.

Vzdělávací cíle:

- Předškolní vzdělávání podporuje rozvoj osobnosti dítěte předškolního věku, podílí se na jeho zdravém citovém, rozumovém a tělesném rozvoji a na osvojení základních pravidel chování, základních životních hodnot a mezilidských vztahů.
- Předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dítěte před vstupem do základního vzdělávání.
- Předškolní vzdělávání vytváří základní předpoklady pro pokračování ve vzdělávání.

Vzdělávací záměry – podpora kompetencí:

1. Kompetence k učení - „Vím, kdo jsem“

- Prostřednictvím situací a plánovaných činností učit děti poznávat samy sebe, připravovat se na role budoucí, vážit si života, zdraví a duševní pohody a potřeby jednotlivce.

2. Sociální a personální kompetence - „Žiji mezi lidmi“

- Životem v MŠ učit děti rozvíjet kamarádské vztahy, mezilidské soužití, poznávat život ve společnosti a orientovat se v něm, rozvíjet vzájemnou úctu a respekt.

3. Činnostní a občanské kompetence - „Objevuji svět“

- Na základě pozorování, praktických činností a zkušeností učit děti poznávat a chápat v souvislostech, chránit a vážit si všeho, co je obklopuje - tj. živou i neživou přírodu, vést k úctě k tradici a poznávat jiné kultury.

4. Kompetence k řešení problémů - „Já to dokážu“

- Aktivním přístupem učit děti, že vlastním přičiněním a zapojením se mohou ovlivnit kvalitu života a řešit vzniklé situace a problémy.

5. Komunikativní kompetence - „Ptám se i odpovídám“

- Pomocí různých prostředků učit děti vyjadřovat a sdělovat bez zábrán a ostychu své prožitky, pocity, myšlenky a učit ovládat dovednosti předcházející čtení, psaní a počítání.

Koncepční cíle – směrem k dětem, zaměstnancům, prostředí školy:

- Rozvíjet u dětí citový vztah k přírodě, ke všemu živému, k výtvorům lidské práce.
- Maximálně využívat dětský potenciál, možnosti a schopnosti.
- Vytvářet ve škole radostnou a příjemnou atmosféru, kde se děti cítí šťastně a spokojeně.
- Udržet otevřenou, klidnou pracovní atmosféru ve škole, budovanou na partnerských vztazích, toleranci, vzájemné úctě a pocitu odpovědnosti.
- Zajišťovat zlepšování materiálního vybavení školy pro zlepšení podmínek a úrovně vzdělávání.
- Zlepšovat estetický vzhled školy a jejího okolí.
- Dbát, aby dobré jméno školy znamenalo i v budoucnu stabilní počet dětí.
- Vhodně reprezentovat školu na veřejnosti, zapojovat se do kulturního života obce, spolupracovat se Sdružením rodičů a přátel školy, spolupracovat s dalšími subjekty, které se rovněž zabývají výchovně vzdělávacím procesem – ZŠ, Pedagogicko-psychologická poradna, speciální centra, jiné školy v okolí, Lipka-zařízení pro environmentální výchovu a vzdělávání.

- Vytvářet optimální prostředí a podmínky pro předcházení projevů rasové a národnostní nesnášenlivosti a dalších negativních sociálně-patologických jevů.
- Promýšlet organizaci a obsahovou náplň výchovně vzdělávací práce (třídní plány), plány pružně přizpůsobovat aktuálním situacím, umět tvořivě improvizovat.
- Respektovat individualitu každého dítěte, při kladení požadavků vycházet z osobnostních předpokladů dětí, vést diagnostiku dětí.
- Pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami vytvářet individuální plány (pro děti integrované) a individuální vzdělávací nabídky (pro děti s odloženou školní docházkou nebo děti nadané) s využitím kompenzačních a nadstandardních pomůcek.
- Průběžně provádět hodnocení a evaluaci.

Metody, prostředky a formy vzdělávání:

Vzdělávání a výchovu uskutečňujeme při všech aktivitách a situacích v průběhu dne. Vzdělávací cíle naplňujeme spontánními činnostmi (výběr dětmi, dostupnost hraček, pomůcek a materiálu k tématu), polořízenými činnostmi (navazování na spontánní činnosti, reakce na děti nebo předem připravená nabídka, kdy pak děti pracují samostatně) i řízenými činnostmi (cílená, záměrná, předem připravená aktivita vyžadující přítomnost a vedení učitelky). Činnosti se zakládají na aktivní účasti dětí. Činnosti nabízíme ve skupinách, individuálně nebo jsou součástí dopoledního společného kruhu.

Využíváme metod praktické činnosti, prožitkového, situačního, kooperativního a sociálního učení.

Hlavními a nezastupitelnými prostředky jsou různé typy her a zábavy. Hry (spontánní, tvořivé, námětové, didaktické a pohybové) a zábavy (slavnosti, mimořádné dny, divadla apod.) jsou společně s pohádkami základním a motivačním prvkem, které dětem umožňují obohacovat jejich znalosti a dovednosti. Rovněž napomáhají k pěstování kamarádkých vztahů a podporují rozvoj citových, morálních a volních vlastností.

Činnosti volíme tak, aby dny v MŠ nebyly jednotvárné, byly pro děti přínosem a rozvíjely jejich osobnost.

Individualizace je zajištěna v TVP plánování obsahu na všechny typy inteligence (dle J. Gardnera).

Individuální přístup je zajištěn podporou dítěte v jeho slabých i silných stránkách (dle diagnostických zjištění).

Vytvořily jsme vstupní dotazník, díky němu můžeme i u nových dětí navazovat na již získané poznatky, dovednosti a návyky z rodiny a dále je rozvíjet a obohacovat.

Úzký kontakt s rodiči nám pomáhá vycházet z potřeb dětí, z aktuálního dění v rodině, z nabídky zapojení se rodičů do třídního programu.

V tematických celcích nabízíme dětem vzdělávací obsah motivovaný knížkami

O krtkovi a jeho kamarádech, podle nichž máme názvy tříd (Žabky, Ježci, Myšky).

Tematické celky si volí a rozpracovávají učitelky na třídách.

Vzdělávací nabídka:

Spontánní hry

Námětové hry

Didaktické hry a hry na aktivizaci rozumových schopností

Hry podporující rozvoj citových, morálních a volních vlastností, sebedůvěry a kamarádských vztahů

Hry s pravidly

Pohybové činnosti:

- pohybové hry na procvičování obratnosti, rychlosti a postřehu
- pohybové aktivity v přírodním terénu
- vycházky do okolí
- volný pohyb na zahradě
- hry s dopravní tematikou
- cvičení na balónech
- psychomotorické hry
- relaxační hry

Jazykové a literární činnosti:

- jazykové hry na rozvoj slovní zásoby a souvislého vyjadřování
- jazykové hry na rozvoj fonemického sluchu a zdokonalování správné výslovnosti
- analyticko-syntetické činnosti
- rozhovory, popis, vyprávění
- recitace
- dramatizace
- předčítání
- orientace v obrázkových knihách a encyklopediích

Hudební činnosti:

- zpěv
- hudebně-pohybové hry
- rytmizace a melodizace říkadel
- hry s rytmickými a melodickými nástroji
- poslech zvuků, hudby
- hry na zrakové a sluchové vnímání
- tanečky
- hra na flétnu

Výtvarné činnosti:

- grafomotorika
- kreslení
- malování
- modelování
- koláže
- landart

Pracovní činnosti:

- sebeobsluha a úklid
- hygienické návyky
- práce s papírem, přírodním materiálem, hlínou, pískem
- konstruktivní hry
- tvořivé hry

Matematické činnosti:

- manipulace s předměty
- hry na orientaci v prostoru, v čase

- cesty a labyrinty
- řazení, třídění, porovnávání a seskupování předmětů
- hry s čísly
- hry na logické myšlení
- hry na posilování paměti
- seznamování s geometrickými tvary

Přírodní činnosti:

- ekoprojektové dny
- smyslové hry
- pozorování
- pokusy
- experimenty
- tvořivé dílny s přírodninami
- tematické vycházky k různým biotopům

Zábavné činnosti:

- zahradní slavnosti
- mimořádné dny s rodiči
- narozeninové dny s ekopohádkami
- návštěvy divadelních představení, koncertů, ekoprogramů
- výlety

Ekologické zaměření mateřské školy:

Kontakt s přírodou by měl mít v každém věku své nezastupitelné místo. Možnosti pobývat denně v přírodním prostředí jsou však velmi omezené. Pobyt dětí v přírodě rodiče plánují.

Z tohoto důvodu jsme se rozhodli v naší mateřské škole problematikou ekologické výchovy více zabývat. Nechceme, aby se z dětí staly „interiérové bytosti“, které tráví svůj volný čas jen ve „světě“ supermarketů plných nepřírodných barevných světél, hlučné hudby a umělých lákadel z reklamy. Nechceme, aby děti znaly přírodu jen pasivně z televize.

Prožívání přírody představuje protiváhu našeho přetechnizovaného světa. Televize, počítač ani video nemůže nahradit bezprostřední kontakt s přírodou a s okolním světem. Dítě k poznávání potřebuje primární zkušenosti získané používáním vlastních tělesných a duševních sil. Příroda umožňuje poznávání všemi smysly. Za pomoci smyslových dojmů, vlastního pohybu a činností se rozvíjí celá osobnost dítěte, jeho prosociální chování, rozvíjí se pochopení pro vztahy a souvislosti v přírodě.

Mottem našeho ŠVP je heslo pocházející ze smyslového vnímání – „Vyprávěj-já to zapomenu, ukaž mi to-něco si zapamatuji, nech mě to udělat-já to pochopím“.

V mateřské škole máme jedinečnou možnost přibližovat dětem přírodu každodenně především při pobytu na školní zahradě a na vycházkách do nejbližšího okolí.

Přírodní zahrada, je nejvhodnějším prostředím nejen pro ekologickou výchovu přímo v terénu, ale napomáhá dětem k pohyblivosti a obratnosti, podporuje jejich sebedůvěru, stimuluje smyslové vnímání a v neposlední řadě nabízí dětem prostor pro volnou,

spontánní hru. Pozorováním zvířat a rostlin přímo na zahradě, při hře s přírodním materiálem a či při spontánním pohybu v přírodním prostředí si může dítě vytvořit kladný a blízký vztah k přírodě. Tento vztah se stane později měřítkem pro jeho vlastní hodnocení životního prostředí. Proto chceme vybudovat prvky přírodní zahrady v naší zahradě – záhonky na pěstování bylinek, zeleniny, ovocné stromy a keře, pískoviště, bahniště, vodní prvek, hmatový chodník apod.

K vycházkám využíváme rozmanité okolí Ostopovic – rybník „Šelše“, les a přírodní divadlo „Nad šelší“, les a hřiště „U třech bříz“, pole a kopec „Na slepičce“, louku „U staré dálnice“, přírodní hřiště u cesty na Nebovidy, chatovou oblast se zahrádkami, pole za vesnicí kolem aleje na cestě Bosonožská – všechny přírodní biotopy využíváme k obohacování třídních programů přímo v terénu, umožňují nám pozorování zákonitostí přírody v různých ročních obdobích, využívání přírodnin a přírodního materiálu k výtvarným činnostem, využívání nerovného a rozmanitého přírodního terénu pro přirozený a volný pohyb dětí i k různým pohybovým aktivitám. K polodennímu výletu využíváme nedalekého Podskalního mlýna, kde mají koně a kozy.

Prostřednictvím ekologických programů a pohádek s praktickými činnostmi, tvořením a pokusy si děti mohou části přírody osahat i v prostředí mateřské školy a dát si je do souvislostí s různými variantami předávání poznatků přímo v přírodě.

Plánujeme programy a hrajeme divadelní či loutková představení (v rámci narozeninového dne), ve kterých přibližujeme dětem ekologická témata prostřednictvím klasických pohádek a pohádek O krtečkovi, který je hlavním průvodcem naším inovovaným školním vzdělávacím programem jako kamarád ze zahrádky. V klasických pohádkách máme rozpracovány například na témata: třídění odpadů (pohádka Boudo, budko), jedovaté rostliny a bylinky (pohádka O červené Karkulce), jedlé a jedovaté plody (pohádka O perníkové chaloupce), zvířata na dvorečku, v lese (O koťátku, které zapomělo mňoukat), stopy zvířat (pohádka O Koblížkovi) apod. Též máme zpracovaný program na téma multikultury, kde využíváme motivaci pohádkou Ošklivé káčátko a také programu Wattoto, Děti se pomocí tohoto programu seznamují se svými vrstevníky z různých rozvojových zemí. Prostřednictvím fotografií si děti mohou představit a uvědomit odlišnosti. Díky různorodým aktivitám a pracovním činnostem naše děti poznávají, jak si jinde děti hrají, s jakými hračkami, jaké jí jídlo, jak slaví narozeniny, jak se oblékají, jak se učí, jak mluví apod.

Těmito programy ekologická výchova dětí nekončí. Ovlivňujeme je i každodenními činnostmi a příkladem ke kladnému vztahu k přírodě a tím i k její ochraně. Předškolní dítě ještě dokáže cítit autority, má snahu napodobovat, nemá zlé úmysly něco ničit. Proto se musíme my dospělí v přírodě chovat přirozeně, s úctou, mluvit o přírodě jako o něčem krásném, tajuplném, zázračném, aby to u dětí vzbuzovalo zvědavost a touhu po jejím poznávání a ochraně.

K tomuto účelu plánujeme mimořádné akce pro děti a rodiče – tvořivé dílny (Dýňový, Bylinkový, Jablečný nebo Bramborový den, Vítání jara nebo Vajíčkový den), brigády a slavnosti na zahradě. Tvoříme z přírodních a zbytkových materiálů (knoflíků, ponožek, bavlnek, látek, apod.), využíváme jednostranně potištěného papíru, kartonů, krabiček, vyrábíme ruční papír.

Společně s rodiči třídíme odpad – papír, hliník, plast, sklo, baterie, na zahradě kompostujeme, pořádáme podzimní a jarní burzy.

Se ZŠ jsme zapojeni do soutěže Recyklohraní (školní recyklační program).

Jsme zaregistrováni v celostátní síti mateřských škol se zájmem o ekologii MRKVIČKA, využíváme seminářů a programů pro děti z ekologického zařízení Lipka.

Ekologická výchova je o harmonizaci člověka, kultury a přírody a realizaci hodnot jako jsou pravda, dobro, krása, užitek, zdraví. Význam ekologické výchovy vlastně již řekl ve svém mottu J. A. Komenský. Ušlechtilý člověk je člověk s úctou k životu současnému i budoucímu a může zajistit harmonii ve vztahu člověk – příroda (přírodní prostředí). Je důležité začít s ekologickou výchovou již v mateřské škole, neboť předškolní děti určité zkušenosti a návyky teprve získávají. A tak i v ekologické výchově platí přísloví: „Co se v mládí naučíš...“

VI. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

INTEGROVANÉ BLOKY:

1. **Poznáváme přírodu** (ochrana, jaro, léto podzim, zima, vesmír...)
2. **Život kolem nás** (já, rodina, škola, vesnice, zaměstnání, doprava...)
3. **Bavíme se s tradicemi** (Vánoce, Velikonoce, Svátek matek, Den dětí, karneval, narozeninové dny, tvořivé dílny, Den Země, rozlučka s předškoláky...)
4. **Žijeme zdravě** (lidské tělo, sport, zdravá výživa, protidrogová prevence...)
5. **Bylo-nebylo** (jak se žilo dříve, multikultura, pohádky, fantazie...)

1. POZNÁVÁME PŘÍRODU

Charakteristika bloku:

- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou, s planetou Zemí
- pomoc při pečování o okolní životní prostředí a zahradu MŠ
- poznávání biotopů s jejich zvířaty a rostlinami
- seznamování s ochranou přírody, s tříděním odpadků
- osvojování poznatků o charakteristických znacích přírody
- pozorování zahrady v proměnách ročních období
- seznamování se změnami počasí a jeho vlivy na přírodu a lidi

Tématické celky:

Krtekovo jarní probuzení
Krtek jede na prázdniny
Krtek se chystá na zimu
Co dělá Krtek v zimě
Krtek pozoruje nebe

Vzdělávací cíle:

- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky, ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí (DT)
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností (DT)
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních (DP)
- získání relativní citové samostatnosti (DP)
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních (DD)
poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí (DS)
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách (DS)
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu (DSv)

- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit (DSv)
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí (Dsv)
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy (DSv)

Kompetence:

Kompetence k učení

- dítě soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- dítě klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů

- dítě problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

Komunikativní kompetence

- dítě průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence

- dítě samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

Činnostní a občanské kompetence

- dítě se zajímá o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřené aktuálnímu dění
- dítě má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- dítě ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

2. ŽIVOT KOLEM NÁS

Charakteristika bloku:

- uvědomování si své jedinečnosti, role v rodině
- rozvíjení kamarádkých vztahů, sounáležitosti ke skupině
- osvojování a upevňování pravidel chování a dovedností pro navazování vztahů
- vytváření prosociálních postojů jako je spolupráce, tolerance, ohleduplnost, úcta, řešení sporů a porozumění
- osvojování základních poznatků o místě, v němž dítě žije

Tematické celky:

Krtek představuje kamarády

Krtek a rodina

Kde bydlí Krtek
Pracovitý Krtek
Vzdělávací cíle:

- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci (DP)
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (DP)
- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému (DD)
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (DD)
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, přináležet k tomuto společenství a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané (DS)
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám (Dsv)
- rozvoj komunikativních dovedností a kultivovaného projevu (DP)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora rozvoje zájmu o učení (DP)
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem (DD)
- rozvoj kooperativních dovedností (DD)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny (DS)

Kompetence:

Kompetence k učení

- dítě odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- dítě získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

Kompetence k řešení problémů

- dítě si všímá dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- dítě řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

Komunikativní kompetence

- dítě ovládá řeč, hovoří ve vhodně zformulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dítě v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- dítě ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Sociální a personální kompetence

- dítě je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem
- dítě se spolupodílí na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- dítě dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- dítě se ve skupině dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky

a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

- dítě chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

- svoje činnosti a hry se dítě učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

- dítě spoluvytváří pravidla společenského soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

- dítě si uvědomuje svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

3. BAVÍME SE S TRADICEMI

Charakteristika bloku:

- vytváření vztahů k tradicím
- rozvíjení pozitivních citů a sebedůvěry při rituálech ve škole
- podporování zájmu o výtvarné a pracovní činnosti
- rozvíjení řečové schopnosti a komunikační dovednosti

Tematické celky:

Krtkovy oslavy

Vzdělávací cíle:

- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (DP)

- posilování přirozených poznávacích citů (DP)

- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

- rozvoj a kultivace mravního a estetického vnímání, cítění a prožívání (DP)

- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit (DP)

- rozvoj společenského a estetického vkusu (DS)

- rozvoj tvořivosti (DP)

Kompetence:

Kompetence k učení

- dítě se učí nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si pamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů

- dítě se nebojí chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- dítě se dokáže vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Sociální a personální kompetence

- dítě napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Činnostní a občanské kompetence

- dítě dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky

4. ŽIJEME ZDRAVĚ

Charakteristika bloku:

- rozvíjení a používání všech smyslů
- osvojování poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví a zdravé výživy, bezpečí, osobní pohody a pohody prostředí
- zvládnutí běžných činností a pohybových dovedností, upevňování sebeobslužných a hygienických návyků
- uvědomování si nebezpečí

Tematické celky:

Krtek chce být zdravý
Proč se Krtek bojí?

Vzdělávací cíle:

- rozvoj a užívání všech smyslů (DT)
- uvědomění si vlastního těla (DT)
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě (DT)
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (DP)
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými (DD)
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat (DS)
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí (DT)
- vytváření základů pro práci s informacemi (DP)
- rozvoj psychické a fyzické zdatnosti (DT)
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu (DT)

Kompetence:

Kompetence k učení

- dítě, pokud se mu dostává uznání a ocenění, se učí s chutí

Kompetence k řešení problémů

- dítě při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení jednoduchých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

- dítě chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Sociální a personální kompetence

- dítě si uvědomuje, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dítě se při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

Činnostní a občanské kompetence

- dítě odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- dítě chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- dítě dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

5. BYLO-NEBYLO

Charakteristika bloku:

- poznávání světa lidí – kultura, umění, technika – teď i dříve
- vytváření základů aktivních a pozitivních postojů k práci prostřednictvím pohádek
- seznamování s jinými kulturami
- podporování představivosti a fantazie

Tematické celky:

Krtek poslouchá pohádky
Krtek sní
Krtek vzpomíná
Krtek cestovatel

Vzdělávací cíle:

- rozvoj schopnosti sebeovládání (DP)
- vytváření prosociálních postojů (DD)
- seznamování se světem lidí, kultury a umění (DS)
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností (DS)
- poznávání jiných kultur (DSv)
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách (Dsv)
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému, rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie (DP)

Kompetence:

Kompetence k učení

- dítě má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů

- dítě rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

- dítě si zpřesňuje početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence

- dítě se domlouvá gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

- dítě dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

- dítě ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

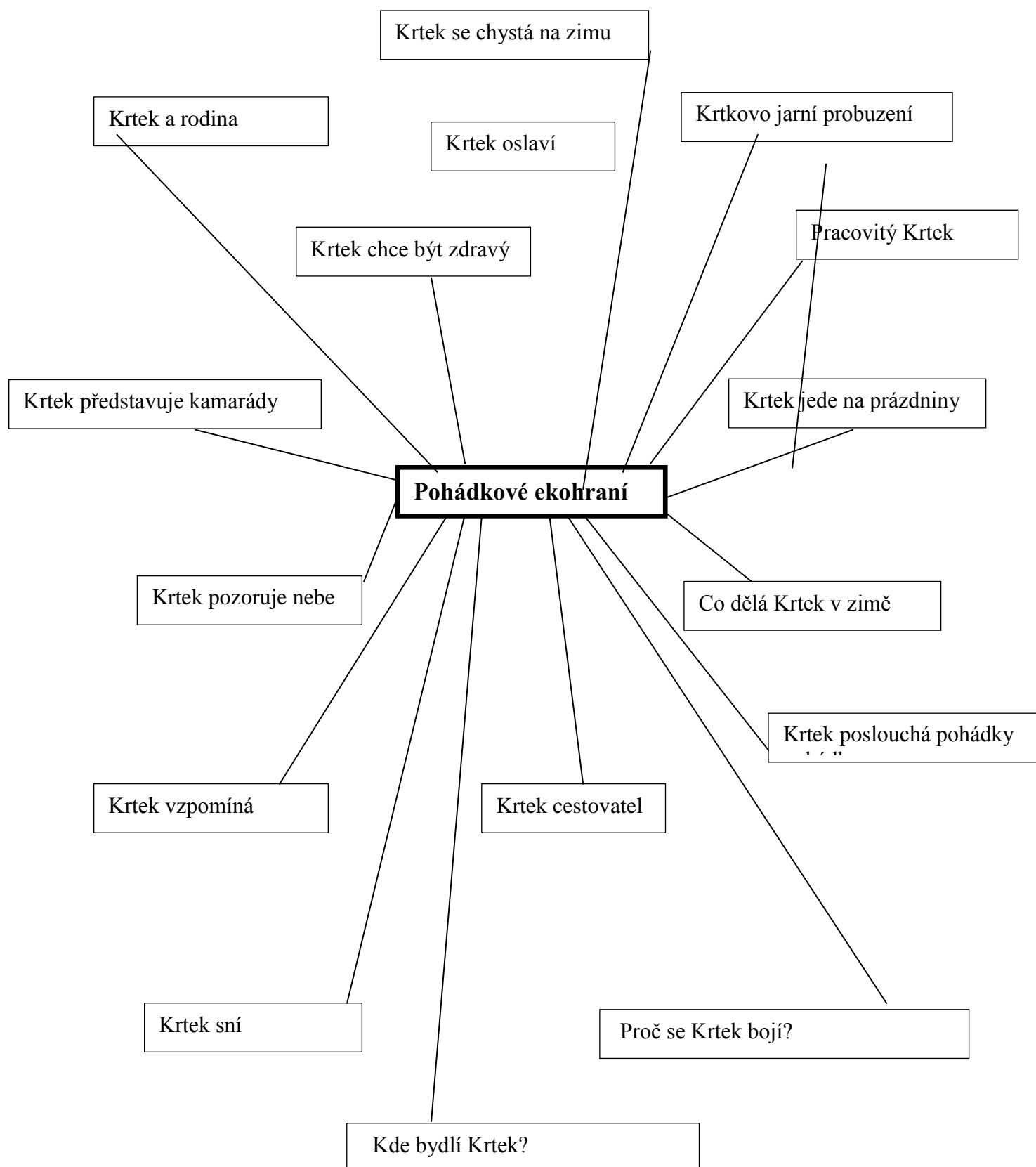
Činnostní a občanské kompetence

- dítě má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce a úsilí druhých

- dítě chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nešikovnost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky

Školní vzdělávací program:

Tematické celky:

Jednotlivé tematické celky rozpracovávají učitelky do konkrétních témat na třídách.

VII. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Za evaluaci školy zodpovídá ředitel školy dle vyhlášky 225/2009 (1x za 3 roky)
Za dílčí evaluace v MŠ zodpovídá vedoucí učitelka (1x za rok viz sešit pg. porad, záznamy o hospitaci a sebevzdělávání)

Cílem evaluace je ověřovat a zlepšovat kvalitu výsledků výchovy a vzdělávání dětí, veškerých činností a akcí a podmínek školy.
Systém evaluace bude dle potřeby měněn a upravován, aby byl vyhovující a funkční.

Hodnocení ŠVP – hodnotí učitelky, rodiče.

Časový plán:

- ročně - výsledky zahrnutý do výroční zprávy
- po třech letech – zhodnotit funkčnost, reálnost a možnosti pro další zkvalitnění vzdělávání

Kritéria:

- sjednocuje podstatné, je jasný, srozumitelný
- naplňování koncepčních a vzdělávacích cílů a záměrů
- je pomocníkem pro učitelky při přípravě TVP
- je dokladem o promyšlenosti a cílevědomosti práce v MŠ

Je prováděno srovnáváním s kritérii, rozhovory, anketou nebo dotazníkem, sledováním osobní zodpovědnosti za plnění daných kompetencí a úkolů.

Hodnocení TVP – hodnotí učitelky na třídách.

Časový plán:

- každodenní zpětná vazba učitelek na třídě - ústně
- zpětná vazba po ukončení tematického celku

Kritéria:

- naplňování cílů a kompetencí
- je reálný, funkční, srozumitelný, promyšlený
- obsahuje činnosti pro všechny typy inteligence
- vstup do integrovaných bloků, tematických celků

Je prováděno pozorováním, rozhovory s rodiči i dětmi, diskuzemi a konzultacemi s kolegyněmi, porovnáváním s plánovanými cíli, srovnáváním s kritérii.

Hodnocení plánu akcí – hodnotí učitelky na pg. poradách

Časový plán:

- pololetně
- ročně

Kritéria:

- funkčnost, potřebnost
- obsahová náplň

Je prováděno diskuzemi a konzultacemi, připomínkováním, porovnáváním s kritérii

Hodnocení tříd – hodnotí učitelky na pg. poradách

Časový plán:

- pololetně
- ročně

Kritéria:

- Složení třídy, průměrná docházka
- Nemocnost, prázdninové provozy
- Adaptace nových dětí
- Výsledky vzdělávání – dodržování pravidel, zpětná vazba temat. celků a diagnostiky
- Výsledky dětí odcházejících do ZŠ
- OŠD – návrhy na odklady, chystání individ. plánů
- Úroveň vzdělávacího procesu – komunikace s dětmi, sledování dětí, plánování, metody a formy práce s dětmi
- Podmínky vzdělávání – volný pohyb a relaxace, stolování, spontánní hra, podnětné věcné prostředí, vztahy s rodiči...
- Naplňování stanovených záměrů a cílů
- Návrhy opatření, zlepšení

Je prováděno srovnáním s kritérii, rozhovory s kolegyní na třídě.

Hodnocení pedagogické práce – hodnotí vedoucí učitelka.

Časový plán:

- ročně

Kritéria:

- Využití souběžného působení učitelek v přímé práci s dětmi
- Vyváženost spontánních a řízených činností, účelné využití časového prostoru
- Vhodnost pomůcek, účelnost vybavení, viditelnost tématu
- Funkčnost zvolených metod, forem a prostředků, podnětnost motivace
- Zapojování všech smyslů, využívání prožitků, citů a zájmů dětí
- Preferování vzájemné spolupráce a komunikace dětí, aktivní spoluúčast a seberealizace
- Prostor pro verbální projev a sebevyjádření dětí
- Oceňování snahy a pokroku v dovednostech dítěte, vedení dětí k sebehodnocení
- Podpora a rozvoj samostatnosti dětí při sebeobslužných činnostech
- Akceptace dohodnutých pravidel, rozvoj společenských a kulturních návyků
- Respektování individuálního tempa dětí, pomoc a povzbuzování dětí

Je prováděno hospitační činností, pozorováním a rozhovory s kolegyněmi, analýzou třídní dokumentace a diagnostiky, srovnáváním s kritérii.

Hodnocení provozních zaměstnanců – hodnotí všechny pracovnice

Časový plán:

- dle potřeby
- na provozních poradách

Je prováděno rozhovory, pozorováním, připomínkováním

Hodnocení podmínek vzdělávání – hodnotí učitelky na pg. poradách.

Časový plán:

- ročně

Kritéria:

Věcné podmínky

- Využití prostoru, hrací kouty
- Nábytek, TV nářadí, lehátka, hygienické zařízení
- Vybavení hračkami, pomůckami, materiálem
- Výzdoba, dětské výtvary
- Zahrada

Životospráva

- Vyvážená strava, pitný režim
- Flexibilita denního řádu
- Pravidelný pobyt venku
- Individuální potřeba aktivity, pohybu, spánku, odpočinku

Psychosociální podmínky

- Adaptace s rodiči, možnost své hračky
- Osobní přivítání v MŠ, vzájemná empatie
- Samostatný výběr činností a hraček, nenásilné přerušování, dokončení hry
- Volný pohyb po třídě, na WC, samostatnost
- Otevřená komunikace
- Učitelka pojmenovává pozitivní projevy, chování a výtvary dětí konkrétně - nezobecňuje
- Učitelka snižuje polohu k dětem, naslouchá, nezlehčuje a respektuje názory dětí
- Učitelka neřeší problémy a konflikty za děti, nechá je samostatně rozhodovat a hodnotit

Organizace

- Aktuální pružnost denního řádu
- Pohybové aktivity, spontánní a řízené činnosti
- Individuální adaptace, zázemí, soukromí, vlastní tempo
- Vlastní aktivity a experimentování dětí
- Plánování individuální, skupinové a frontální činnosti
- Spojování tříd

Řízení MŠ

- Vymezení povinností a úkolů pracovníků
- Vzájemná důvěra, tolerance, spolupráce
- Práce v týmu, plánování, evaluace
- Spolupráce se ZŠ, zřizovatelem, s místními organizacemi, s odborníky

Personál a pedagogické zajištění

- Kvalifikovanost, sebevzdělávání
- Efektivnost pedagogické péče (pracovní doba)
- Profesionální přístup
- Specializované služby

Spoluúčast rodičů

- Oboustranná důvěra, diskrétnost, ohleduplnost, otevřenost, vstřícnost
- Pravidelná informovanost, spolupodílení se na programu MŠ
- Společný postup při výchově a vzdělávání dětí, ochota spolupracovat
- Poradenský servis
- Účast rodičů na akcích školy
- Zájem rodičů o dění v MŠ, jejich náměty, připomínky... (viz schránka a kronika akcí)

Je prováděno analýzou podmínek, diskuzemi s provozními pracovníky, diskuzemi s ředitelem školy, dle potřeby konzultací s odborníky, srovnáváním s kritérii.

Sebehodnocení – hodnotí učitelky

Časový plán:

- každodenně - pro sebe, s kolegyní ve třídě
- ročně

Kritéria:

- účinnost použitých metod, forem a prostředků vzdělávání
- možnosti a potřeby sebevzdělávání
- osobní zodpovědnost za plnění kompetencí a úkolů vytyčených v náplni práce
- podpora kompetencí:

Kompetence k učení

- vzdělávání plánuji na základě zjištěných zkušeností dětí
- plánované téma se týká reálného života dětí, je aktuální, je navrženo dětmi, vyplývá z předchozího tématu (je plánováno společně s kolegyní na třídě)
- poskytuji dětem možnost volby (výběr činnosti, času, způsobu řešení, zpracování...)
- v činnostech akceptuji aktivitu dětí
- činnosti organizuji tak, že při nich děti samy docházejí k objevům, závěrům
- podporuji děti ke kladení otázek a hledání odpovědí – nedávám hotové informacemi
- zohledňuji rozdíly ve schopnostech, dovednostech, poznacích a pracovním tempu dětí
- u dětí předškolního věku vyžaduji dokončení činností, kladu důraz na volní úsilí
- dávám dětem zpětnou vazbu o jejich chování, pokrocích....
- využívám příležitosti k ocenění, podporuji děti v sebehodnocení
- s chybou dítěte pracuji jako s příležitostí, jak najít cestu ke správnému řešení

Kompetence k řešení problémů

- zadávám dětem problémové úkoly, vedu děti k samostatnému hledání řešení
- všímám si vznikajících konfliktů mezi dětmi a negativních projevů
- používám prostředky pozitivní motivace (posilování, povzbuzování, ocenění, zpětná vazba)

Kompetence komunikativní

- kladu dětem otázky, jimiž rozvíjím jejich myšlení
- dávám prostor pro komunikaci dětí mezi sebou
- jsem mluvním vzorem – udržuji oční kontakt, naslouchám, nechám děti domluvit
- nepřevažuje moje komunikace nad komunikací dětí, používám neverbální komunikaci

Kompetence sociální a personální

- ve třídě převládají skupinové a individuální činnosti
- organizuji činnosti tak, aby mohly děti spolupracovat a učit se od sebe navzájem

- umožňují dětem samostatně rozhodovat
- pomáhám dětem při tvorbě třídních pravidel a soužití a důsledně s nimi pracuji

Kompetence činnosti a občanské

- podporuji a upřednostňuji spontánní aktivity dětí
- do her vstupuji jako herní partner, abych je rozvinula a obohatila
- podporuji vzájemnou pomoc a spolupráci dětí
- názory dětí beru vážně, nezlehčuji je
- zapojuji děti do plánování, ptám se na jejich názory

Je prováděna vzhledem k vlastní osobě.

Hodnocení vzdělávacích pokroků u dětí – hodnotí učitelky

Časový plán:

- dle potřeby
- pololetně
- ročně

Kritéria:

- **portfolio dětí** – zakládání výtvarných prací dětí, pracovních listů, památníček akcí - -
- **diagnostika** – individuální záznamy o dětech (sledování a zaznamenávání individuálního rozvoje a pokroků dítěte), včasné zachycení nedostatků či nerovnoměrnosti ve vývoji
- **úroveň školní zralosti** – připravenost předškoláků na školu - pracovní sešity a pracovní listy (samostatné plnění úkolů – koutek pro předškoláky), vedení Edukativně-stimulačních skupinek a konzultace s rodiči, projednání případného návrhu na odklad školní docházky
- **vytváření individuálních programů** pro děti s odloženou školní docházkou

Je prováděno vytyčením individuálního přístupu (konkrétní dítě a konkrétní nedostatek) v TVP po ukončení tématu, porovnáváním s očekávanými výstupy jednotlivých oblastí předškolního vzdělávání a naplňováním kompetencí, analýzou přínosu vzdělávacího procesu pro děti.

Pokroky dítěte v MŠ sledujeme, zaznamenáváme a vyhodnocujeme. Sledování vzdělávacích pokroků a rozvoje dítěte je v rámci jeho rozvoje – ne jeho výkonů vzhledem k normě.

V rámci kompetencí předškolního pedagoga projednáváme pokroky dítěte s rodiči a předáváme jim vyžádané rady pouze o dětech ze své třídy.

Všechna zjištění a záznamy o dětech jsou důvěrné

KONTROLNÍ ČINNOST – realizuje vedoucí učitelka

Průběžné kontroly zaměřené na:

- dodržování pracovní doby
- účelnost využívání pracovní doby
- příprava na vzdělávací proces
- zajištění bezpečnosti
- estetická výzdoba tříd, šatny

- dodržování hygienických pravidel
- provádění úklidu dle rozpisu provozních pracovníků

Kontrola dokumentace:

- třídní knihy
- evidence docházky
- evidenčních listů - aktualizace
- diagnostika
- TVP
- individuální vzdělávací plán (integrace)
- individuální vzdělávací nabídka (odklad školní docházky, děti nadané)

HOSPITAČNÍ ČINNOST – realizuje vedoucí učitelka

Témata:

- úroveň připravenosti předškoláků
- individuální činnosti
- úroveň hygienických a zdvořilostních návyků
- vztahy mezi dětmi
- vztah učitelky a dětí
- vytvoření a dodržování pravidel
- viditelnost zvoleného tématu
- nabídka činností
- využívání pomůcek a literatury
- způsob motivace a zájem dětí
- soulad se ŠVP
- poznání stylu práce učitelky

Hospitace i kontrolní činnost je prováděna denně bez záznamů z důvodu propojenosti místností.

Učitelky většinu dne na sebe vzájemně vidí, mohou si sdělovat rady a připomínky, spolupracovat. Taková hospitace slouží ke sjednocení působení na děti a výměně zkušeností.

Termín komplexní hospitace je oznámen předem.

Smyslem kontrolní a hospitační činnosti je vést zaměstnance ke správnému plnění povinností vyplývajících z jejich pracovního zařazení a kompetencí. Kontrolní a hospitační činnost je metodickou pomocí k nápravě chyb, každý zaměstnanec má právo se vyjádřit k závěrům.